

DEMOKRACIJA

Uredništvo: Trst, ul. Machiavelli 28-11. - tel. 62-73
Uprava: Trst, ulica S. Anastasio 1-a - tel. 2-30-39
Goriško uredništvo: Gorica, Riva Piazzetta št. 18.
CENA: posamezna številka L 25.- + Naročnina:
mesečno L 100, letno L 1.200. - Za inozemstvo:
mesečno L 170, letno L 2.000. - Poštni čekovni
računi: Trst štev. 11-7223, Gorica štev. 9-18127

Leto VII. - Štev. 5

Trst - Gorica 6. februarja 1953

Izhaja vsak petek

Evropska skupnost in Trst

V pretekli številki smo izrazili upanje, da se ameriški zunanji minister Dulles na svojem kratkem obisku v Rimu ne bo dal zapeljati h kakim nerodnim izjavam glede Svobodnega tržaškega ozemlja, ki bi nato prav tako utesnjuječe in zavirajoče vplivale na bodoči razvoj, kakor se je to zgodilo z nezadostno premišljeno Bidaultovo izjavo 20. marca in z lansko izsiljeno ter prenapljeno londonsko konferenco, ki je postavila zavezujoče oblasti v Trstu v dejansko nemogočo položaj.

In naše pričakovanje se je tokrat uresničilo.

Dulles je zapustil Rim, ne da bi italijanski iredentisti dobili eno samo žlico novega olja, s katerim bi lahko vsaj začasno dali ognju svoje propagande nov žar in povečali njen plamen.

Izkuseni Dulles ni podoben mlademu senatorju Kennedyju, ki se je krotko pustil voditi po Trstu samo tam ter tako, kakor je bilo to po godu njegovim enostransko usmerjenim gostiteljem.

V zvezi z dogodki, ki so se vrstili te dni, je »Giornale di Trieste« preteklo nedeljo objavil pod donečim naslovom »Noi e gli altri« (mi in drugi) značilen uodnik, s katerim je hotel prikazati na ameriškansko vest. V njem očita Beogradu, da gradi svojo politiko na demagogiji in izsiljevanju, predvsem pa mu zamere, da očita kaj takega Italiji. Nato sledijo kar po točkah naštet dokazi, ki naj bi čitatelja prepričali, da je Italija širokogrudna, da ne izsiljuje in da ji je tuja vsaka demagogija. Tako je poudarjeno, da je Italija vstopila v Atlantski pakt brezpogojno, ne da bi kaj zahtevala, omejuje se samo na pričakovanje, da ji bodo Zavezniki ob primernem trenutku izplačali to, kar so ji obljubili. Izrecno poudarja, da marčna izjava, s katero je bilo obljubljeno Italiji vse Svobodno tržaško ozemlje, nikakor ne more biti pozabljena, kajti ta izjava je spravičnna in njena neizpolnitev bi izpostavila italijansko vlado še močnejši, še itak močni »komunistični nevarnosti«.

Pri tem nam pa zares zastane sapa. Če je uspeh vse italijanske protikomunistične fronte odvisen od priključitve Italiji nepotrpevne in zanj gospodarsko pasivnega Svobodnega tržaškega ozemlja, potem je pač to kaj slabo izpračevalo za njeno življenjsko sposobnost! Pri tem nismo niti omenili, da bi do take priključitve moralo priti zgolj zaradi italijanskih potreb, kajti premmogi italijanski listi so v zadnjem času že odkrito priznali, da si tržaško prebivalstvo želi le samostojnost, ki niti najmanj ne ogroža tukajšnje italijanske večine, a obenem prinaša veliko in utemeljeno upanje za gospodarski prcvit. In končno: ali ni že pri upitevanju teh par objektivnih dejstev to mahanje z zastavo »komunistične nevarnosti« na moč podobno izsiljevanju, torej sistemu očitku, pred katerim bi se italijanski iredentisti radi oprali?

Popolnoma soglašamo z »Giornale di Trieste«, ko pravi v četrti točki svojega uodnika, da »Evropska skupnost ne sme ostati sama prazna beseda. Toda na drugi strani nikakor ne moremo odobravati gledanja, ki istovetni pojem »skupnosti« z lastnimi koristmi, kar zahteva, da bi morala ta skupnost predvsem upoštevati italijanski zahteve. Če bi evropska skupnost imela hoditi po takih poteh in da bila njena glavna naloga, da doprinaša vsem svojim članom največjo mero ugodja in nobenega odrekanja, potem je bolje, da se že danes razide. Po našem skromnem mišljenju je namreč pojem skupnosti nekoliko drugačen: v njej se morajo sebične zahteve ukloniti splošnim koristim in tržaško vprašanje je prav eden izmed tipičnih primerov, kjer bi se to moralo zgoditi. Tu naj današnji italijanski državniki z delom dokažejo svojo resnično evropsko usmerjenost! Pred seboj imajo mesto, ki je po večini italijansko, obdano s pokrajino, ki je popolnoma slovanski, čigar pristanišče pa mora služiti državam, katerih prebivalstvo je različno od narodnosti, ki ga naseljujejo. To je ena izmed tipičnih točk, ki bi jih bilo treba za blagor Evrope in za preprečitev novih sporov internacionalizirati ali — še bolje — evropeizirati.

Nalogo »internationalizacije« ključnih, svornih področij, ki se je takoj po drugi svetovni vojni tako močno uveljavljalo, bi ne smelo

„Poslanica o stanju v državi“

„Zaupajoč v svojo moč, sočutni po srcu, jasni v mišljenju: v tem duhu se lotimo velikih nalog, ki so pred nami,“ tako je končal Eisenhower

Običaj, da pošiljajo ameriški predsedniki kongresu tako imenovano »poslanico o stanju v državi«, se opira na dolgo tradicijo. V ameriški ustavi je določeno, anaj dajo predsedniki od časa do časa kongresu podatke o stanju v državi in mu priporočijo, naj preuči ukrepe, o katerih sodi, da so potrebni in primerni.

Vendar pa v ustavi ni rečeno, kolikokrat in kako naj dajo predsedniki kongresu take podatke. Prvi ameriški predsednik, George Washington, je poročal kongresu o stanju v državi vsako leto in njegovi nasledniki so se držali tega vzorca, tako da je prišlo letno poročanje v tradicijo. Poslanice so pošiljali kongresu kmalu po otvoritvi vsakega rednega kongresnega zasedanja in seveda tudi takoj po svoji izvolitvi. V njih so navadno podali pregled nad glavnimi javnimi in državnimi zadevami ter opozorili na zadeve, o katerih so mislili, da jih je potrebno z zakoni urediti.

Tako je tudi letos na svečnico ob vesplošnem odobravanju članov kongresa in drugih udeležencev predsednik Eisenhower sam prečital svojo »poslanico o stanju v državi«.

Posebno odobravanje je doživela njegova izjava o zunanji politiki, zlasti tam, ko je rekel, da bo zaprosil kongres, naj odobri primerno resolucijo, ki bo jasno povedala, da ameriška vlada ne priznava nikakršne obveznosti, ki jih vsebujejo v preteklosti sklenjeni tajni sporazumi s tujimi vlada, ki dovoljujejo zaslužjenja.

Eisenhower je nanizal šest nadel, po katerih bo ameriška vlada začela oblikovati novo, pozitivno zunanjo politiko, kajti naučili smo se, da svobodni svet ne more za nedolžen čas žediti v stanju paralizirane napetosti, v kateri bi nasprotniku za vedno prepustili izbiro časa in prostora ter sredstev za to, da nam prizadeje čim večji udarec ob kar najmanjši lastni škodi. Ta načela so:

- 1) Naša zunanja politika mora biti jasna, dosledna in sloneča na zaupanju.
- 2) Politika, ki se je lotevamo, mora biti povezana svetovna politika. Svoboda, ki nam je draga in ki jo branimo v Evropi in v obeh Amerikah, se nič ne razlikuje od svobode, ki je v nevarnosti v Aziji.
- 3) Naša politika, ki si bo prizadevala zagotoviti varnost svobodnega sveta, se bo posluževala vseh mirljubnih metod in sredstev — razen prelomljenja zvestobe do naših prijateljev. Mi se ne bomo nikoli sprijaznili z zaslužjenjem nobenega naroda, da bi si s tem pridobili kako navidezno korist. Nekeč pozneje bom zaprosil kongres, naj odobri primerno resolucijo, ki bo jasno povedala, da naša vlada ne priznava nikakršne obveznosti, ki jih vsebujejo v preteklosti sklenjeni tajni sporazumi s tujimi vlada, in ki dovoljujejo take vrste zaslužjenja.
- 4) Politika, ki jo vodimo, bo pri-

biti pozabljena. Zanimivo je, da ga v primeru Saarske pokrajine italijanski diplomati tudi še vedno propagirajo, le glede Trsta, ki bi ga sami želeli, so drugačni mišlj. Toda to ni načelno in sebično takega pristranskega gledanja ne more vzeti vrednosti osnovnemu načelu, ki smo ga podčrtali.

Tako stoji stvari s tem našim Trstom in spet lahko rečemo, da je »Giornale di Trieste« napravil prav, ko je svetoval Dullesu, Stassenju in njunim sodelavcem, da morajo »tržaški problem temeljito preštudirati, da je to občutljiva stvar, ki jo je treba poznati do globin, in se ne smejo zadovoljevati s prirojenimi statistikami, konferenčnimi tiska v dvoranah velikih hotelov itd.«

To je prav dober in koristen nasvet, ki ga lahko samo podpisemo, kajti številke in dejstva, pravilno upoštevana in ocenjena, bodo pokazala nekaj drugega, ne pa to, kar si predstavljajo razni zanečejki.

Če bi detali tako že od začetka, potem ne bi bilo ne marčne izjave, ne londonske konference in Svobodno tržaško ozemlje bi danes živelo v miru, brez škode za Italijo in v veselje vsega tukajšnjega prebivalstva, tako italijanskega kakor slovanskega in še druge krvi.

znavala resnico, da nobena posamezna država, niti ne tako mogočna, kakor je naša, ne more sama braniti svobode vseh narodov, ki jih ograja komunistična napadalnost bodisi od zunaj, bodisi s prevratom od znotraj. Vzemajna varnost pomeni dejansko vzajemno sodelovanje. Za Združene države pomeni to, da nas zdrava pamet in narodni interesi silijo, da bomo nudili pomoč drugim narodom v taki meri, v kakršni se oni sami resno trudijo, da bi v polni meri sodelovali pri reševanju skupne naloge. Se tako bogata pomoč ne more odpraviti duhovne revščine. Vsak svobodni narod mora biti s srcem pošteno vdan ohranjanju lastne neodvisnosti in varnosti.

5) Naša politika bo pospeševala praktično enotnost v zahodni Evropi. Tamkajšnji narodi so znatno prispevali k naporom za varnost svobodnega sveta.

Toda varnost zahteva tesnejšega sodelovanja med evropskimi narodi, kakor pa je bilo dosedanje. Samo bolj enoten gospodarski in politični sistem lahko ustvari veliko povečano gospodarsko moč, ki je potrebna tako za nujno vojaško pripravljenost kakor tudi za visoko življenjsko raven.

6) Naša zunanja politika bo pri-

znavala važnost običajnosne in pravilno porazdeljene svetovne trgovine.

Po koncu splošnega razpravljanja o ameriški zunanji politiki je Eisenhower posebej omenil vojno na Koreji in javil, da je izdal navodila, da sedmega ameriškega brodcvja, ki je junija 1950 dobilo navodilo, naj prepreči komunistični napad na otok Formozo in hkrati zagotovi, da Formoze ne bodo uporabili kot oporišče za nastope proti komunistični Kitajski na celini, ne bodo več uporabljali v zaščito komunistične Kitajske.

Ta Eisenhowerjev ukrep je dalekosežnega pomena ne samo za razvoj vojne na Koreji, ampak za razvoj celokupne politike na Daljnem vzhodu. Velika Britanija in Francija sta zaradi tega zaskrbljeni, česar njeni vodilni politiki ne prikrivajo.

Eisenhower je nato prešel na obravnavanje notranjopolitičnih zadev. Nato je pozval Američane na duhovno enotnost, »kajti od tega zavisi vsek, in svojo poslanico o stanju v državi zaključil s temi besedami:

„Zaupajoč v svojo moč, sočutni po srcu, jasni v mišljenju: v tem duhu se lotimo velikih nalog, ki so pred nami.“

Jugoslavija, Italija in Trst

Da so Američani glede tržaškega vprašanja prišli do določene naziranja, je dokaj verjetno. Zato ni verjetno, da bi popuščajoč svoji čisto usodni impulzivnosti Trst enostavno izročili Italiji in tako to vprašanje skušali spraviiti z dnevnega reda. Po izkušnji zadnjih let so namreč tudi Američani dokaj globlje domleli italijansko politično igro, ki bi pod nedolžnim videzem evropske vzajemnosti to vzajemnost hotela spremeniti v neko italijansko nadzorstvo. Američanom verjetno ni ušlo niti to, da je Italija v zadnjem času vse svoje spletkovitosti uporabila za to, da bi Jugoslaviji delala težave pri sklepanju balkanskega pakta. Balkanski pakt je pa obrambni pakt, ki mora posredno služiti tudi italijanski varnosti, sklepanje pa ga pod odobraviteljnim okriljem vrhovnega ameriškega poveljnika vzhodnega Sredozemlja. Da posebej je razpravljamo o spletkah, ki jih z italijanske obale vodijo proti Jugoslaviji, ter trditve, da si evropske vzajemnosti ne moremo zamisliti, če Italiji ne priznamo položaja (izpopolnjujemo: nadzora nad jugoslovanskimi prilikami), ki ji prirodno pripada.

Nam ni znano, da bi se Jugoslavija vmešavala v italijanske stvari, niti, da bi podpirala eno ali drugo italijansko politično strujo (kot Italijani n. pr. hrvaške ustaše) proti De Gasperijevemu demokristjanom. Vemo pa nasprotno, da vzdržuje Italija danes tako kot za Mussolinijevih časov razne odbore, ki naj bi pripravljali ne samo italijansko prisvajanje področja B, temveč vse Istre, Reke in Dalmacije, da ne govorimo o vzdrževanju hrvaških ustaških in albanskih teženj, ki bi odgovarjale italijanski razkrojvalni politiki.

Enako kot za Mussolinijevih časov je tudi danes Italiji odveč balkanska zveza Jugoslavije, Grčije in Turčije, čeprav je, in to ponavljamo, ta pogodba čisto obrambne narave, ker ta balkanski pakt posredno jača Jugoslavijo proti nevarnosti z vzhoda in jo varuje odvisnosti od drage italijanske podpore. In prav to jačanje Jugoslavije je Italiji zoprno, baje zaradi ideološke demokristjansko - komunističnega nasprotstva, v resnici pa zaradi večstoletnega italijanskega sovraštva do naših narodov. Titovo cerkveno politiko z italijanske strani namreč ne obsojajo zaradi tega, ker je navdahnjena od komunističnega duha, ampak predvsem zaradi tega, ker njena komunistična navdahnjenost sovražnikom Jugoslavije prav pride.

De Gasperijeva pariška filipika proti Jugoslaviji ni bila plod skrbi za evropsko varnost, ampak posledica težnje, da bi Jugoslavijo moralno in politično izolirala, četu da škodo evropske obrambe. Enako kakor v Mussolinijevih časih, ko je Italija imela v posesti Trst, Istro in Reko ter preko tega

zahodni del Kranjske (in tedaj ni imela prav nobenega razloga pritoževati se nad Jugoslavijo), se tudi današnja Italija obnaša kot zakleti sovražnik Jugoslavije. Mišlimo pa, da stvari se niso dozorele tako daleč, da bi službena Italija, kakor leta 1934 oboroževala Italijane za odstranitev jugoslovanskega državnega poglavarja. Vendar pa je mogoče reči, da Italijani glede sredstev, ki se jih poslužujejo proti Jugoslaviji, tudi danes niso prav posebno zbrani.

Govorijo o italijanski zaskrbljenosti glede Trsta, o potrebi izpolnitve obljube od 20. marca 1948, o volji tržaškega prebivalstva, ki pa je vzdržuje samo z suvozmoma potrebnega števila glasovalcev. Toda tudi leta 1934 so z enako zanešlostjo govorili o italijanski pravici do Ljubljane in Dalmacije in šli v stanju, da pozabi na ta vprašanja pred šibko in nepripravevalo argumentacijo italijanskih ekvilibristov.

Amerika naj vrne zaupanje v svetost pogodb, zaupanje, ki je omanjano zaradi kolobanja v preteklih letih, in naj bo trdna in neodmajna v zadevi, da se Italija in Jugoslavija držita sklepov od 10. februarja 1947.

S tem bo položila najbolj zdrave temelje za izgraditev nove Evrope.

Italijanski komunistem z dvatisočletno kulturo

Italijanski komunistična partija je končno tudi uradno razgalila svojo surovost, ki je itak znana značilnost komunističnih partijev in njihovih pripadnikov. Ves kulturni svet — tudi tisti, ki se ne bahajo z 2000-letno kulturo — se trudi osvežiti sodobnemu človeku s pomočjo solidne domače, šolske in javne vzgoje čut olikanosti in lepote vedenja.

To »raznježenje« pa je verjetno odzveno komunističnim oblastenem edino duhovno orožje, s katerim razpolagajo, pa je zato vodilni funkcionar KPI izdal stroga navodila svojim ovčicam, kako se imajo obnašati nasproti ameriškim vojakom, ki so razmešeni po nekaterih mestih Italije.

Predpisi šolkanega komunističnega poglavarja z 2000-letno kulturo vsebujejo naslednja stroga določila:

- 1) Komunističnim ženskam ni treba, da so nasproti ameriškim vojakom naravnost sovražne, pač pa zadostuje, da se obnašajo tako, kakor da bi bile gluhoneme, če jih nasovori ameriški vojak ali mornar.
- 2) Komunisti morajo ameriškim vojakom pokazati hrbet, če jih srečajo na ulici ali v javnih prostorih. Komunisti tudi ne smejo izkazovati ameriškim ženam običajne vljudnosti!

O tržaškem vprašanju

Ameriški list »New York Times« prinaša uvodnik z naslovom: »Tržaško vprašanje«, v katerem pravi:

»Kadar gre za dozvedno enostavno rešitev starega vprašanja, je dobro, če čutimo, da nekaj ni v redu. Novica iz Beograda, ki svetuje, da naj bi zavezniki za stalno razdelili Svobodno tržaško ozemlje v italijansko in jugoslovansko cono, ter u-maknili ameriške in britanske čete, se zdi lahka in pametna. Dejanstvo pa je to zamisel, ki jo je treba zavreči, ker bi povzročila samo nevarne težave, če bi jo zdej uresničili. V političnem pogledu bi pomenila nesrečo za Italijo. V vojaškem pogledu pa bi povzročila praznino na eni glavnih pristopnih poti v Evropo, kar bi bila neopravičljiva norost.

Idealno vzeto bi moralo vladati med Jugoslavijo in Italijo tesno in prijateljsko zavezništvo, pri katerem bi obe državi sodelovali pri obrambi Ljubljanske kotline, tržaškega pristanišča, istrske obale in višin nad beneško ravnino. Res je tudi, da je možno do največje mere izkoristiti Trst kot trgovinsko pristanišče samo ob sodelovanju.

Tržaško vprašanje se je zapletlo v neresljiv voz. Prvotna zamisel mirovne pogodbe o internacionalizaciji je bila nemogoča. Izjava Združenih držav, Velike Britanije in Francije z dne 20. marca 1948, na bi izročili vse ozemlje Italiji,

pa ni mogla biti uresničena zaradi Titovega preloma s kominformom. Zamisel, ki so jo sprožili v Beogradu o razdelitvi tržaškega ozemlja, pomeni tipično Salamonsko rešitev. Če bi presekal dete na dvoje, bi to povzročilo trajno zagnjenost in sovražnost. Tito ima totalitaren vladni stroj in lahko zažudi notranje nezadovoljstvo. Toda De Gasperijeva vlada v Italiji bi v najhujšem primeru padla, v najboljšem pa bi bila vsaj hudo oslabiljena pri važnih splošnih volitvah, ki bodo v maju.«

EDENOVE IZJAVE

o jugoslov.-italijan. odnosih

»Britanski zunanji minister Eden je 2. februarja govoril na nekem sindikalnem zborovanju v Glasgowu. Med drugim je omenil zbliznanje med Grčijo, Turčijo in Jugoslavijo v obrambne namene in dejal:

»To sodelovanje bo še bolj prispevalo k stvari miru, če ga bo lahko dopolnilo resnično razumevanje med Jugoslavijo in Italijo. To bi bila važna pridobitev za skupno obrambo na tem področju in naredili bomo vse, kar bo v naši moči, da io bomo pospeševali.«

Kako si zamišlja rešitev tega težkega problema ob obstoju tolikih italijanskih iredentističnih društev, ki ne marajo slišati o sporozumu z Jugoslavijo vse dokler ne iztrgajo vse dalmatinske obale ter dober del Slovenije in Hrvaške, se bo pa g. Eden najbrž pomenil s Titom ob priliki njunega bližnjega srečanja.

Strahno neurje s poplavami v Severni Evropi

Silno neurje, ki je začelo razsajati v soboto 31. januarja ob obalah Velike Britanije, Belgije in Holandske, divja je vedno naprej.

Neurje je povzročilo izgubo britanske ladje »Princess Victoria« s 133 potniki in porušilo obrežne jezove v Belgiji in na Holandskem.

Katastrofa je zlasti prizadela Holandsko, ker je razburkano morje porušilo obrambne jezove na več mestih in poplavilo skoro četrtino države, v glavnem zelo rodovitno kmečko podeželje. Škoda je neprecenljiva, ker bo zemlja, ki je prepojena z morsko vodo, ostala več let nerodovitna. Tudi živina je v poplavljenih krajih večinoma poginila.

Javljajo tudi o številnih smrtnih žrtvah, ki že presegajo tisoč enot, ne glede na še mnogo številnejše pogrešane osebe.

Tako silnega neurja in takšne poplave na Holandskem sploh ne pojmi!

„Mišne knjige“ v Vzhodni Nemčiji

Na Tržaškem pa so se ostale...

Vzhodnonemški časopisi poročajo, da so nadzorstvo nad prebivalstvom sovjetske cone Nemčije okrepili z uvedbo »mišnih knjig«.

Notranje ministrstvo sovjetske cone je izdalo nalog vsem hišnim lastnikom in upraviteljem stanovanjskih hiš, kakor tudi taborišč, da vnašajo v »mišne knjige« razne podatke, kakor imena vseh obiskovalcev hiše, kako dolgo se zadržujejo ter druge osebne zadeve posameznih rodbin. V rednih razdobjih jih bo pregledala ljudska policija. Te knjige vodijo hišniki, ki jih je imenovala nemška enotna socialistična (komunistična) stranka.

Komunistični list »Das Volk« v Weimarju poroča, da je krajevno sodišče že kaznovalo več hišnih lastnikov, da niso na zahtevo izročili teh knjig.

K temu pripominjamo, da je tudi v Trstu še vedno v veljavi ta preostanek iz fašističnih časov,

Potrebna je demokracija dejanj

Pomočnik glavnega tajnika Mednarodne zveze svobodnih sindikatov, Hans Gottfurcht, je opozoril, da so bolj potrebna dejanja kot plemenite besede, da pomagajo narodom slabo razvitih dežel dvigniti zelo nizko življenjsko raven.

»Da ti narodi ne bodo postali žrtve zvijač totalitarnih diktatorjev, jim je treba pokazati z dejanji, da je demokracija nekaj več kot plemenit pojem.«

Kakor nalašč so te besede ustvarjene za čudne prilike na Tržaškem... Res je, potrebna je demokracija dejanj!

LASTNOSTI DOBREGA UČITELJA Upravičena zaskrbljenost

Članek, ki ga prinašamo, je izšel v nedeljski prilogi ameriškega »New York Timesa«. Napisal ga je prof. Gaus, ki je bil preko 40 let profesor na filozofski fakulteti Princetonske univerze.

Po čem spozna dobrega učitelja? Naloga dobrega učitelja je, da spreminja in preustvarja po naravi sebične in egocentrične mlade ljudi. To opravi opravlja šola in v njej učitelj od otroških vrtec dalje do najvišjih vzgojnih zavodov. Oba spreminjata najprej otroka, nato fanta ali dekle v novega, boljšega človeka. Ze po naravi je samoljubna in sama sebi zadostujoča plat človeške bitja taka, da ne trpi rada vmešavanj od zunaj, da se nerada spreminja. Zato je za razvoj čisto mučen, kajti naprejen je proti predhodnikom in ustaljenim napakam v naravi in vedenju ter zahteva od učenca, da se podreja tuji volji.

Zanimivo je, kaj mladina sama misli o svojih učiteljih, kaj ona sama najprej občuduje v njih in kaj jim na njih ni všeč. Neki ameriški vzgojitelj je pripravil anketo o tem, pri kateri je sodelovalo 4.000 dijakov iz višjih razredov srednjih šol. Med napogosteje navedenimi lastnostmi, ki so jih dijaki označili za najboljše poteze v dobrem in priljubljenem učitelju, so sledeče štiri:

- 1) da dobro uči in jasno razlaga,
- 2) da je vedrega in vselelega znajoča ter da se rad šali,
- 3) da človeško razume dijaka, da je prijateljski ali vsaj tovariški do njih, skrajša eden od njih ter
- 4) da si prizadeva in razume učenca.

Nasprotno pa je pokazala ista anketa tudi lastnosti učitelja, ki ne uživajo med mladino bogve kakšnega ugleda. Tak učitelj je:

- 1) šten, jezljiv, sarkastičen in se zelo rad znaša nad kom,
- 2) v razredu ne dela po načrtu,
- 3) ima svoje »ljubljenčke« med dijaki in rad koga »jemlje na pik« in
- 4) je domišljav, prevzet in zunan šole dijaka ne pozna.

Seveda se ti »idealni« menjajo s starostjo mladine in so na različnih šolah različni. Prav bi bilo, ko bi učitelji na vsaki šoli poskušali ugotoviti, kakšni okusi prevladujejo med njihovimi učenci in kako jih ti sodijo. Morda ni najmanj zanimivo to, da odnosa učenca do učitelja ne določajo morda učiteljeve intelektualne sposobnosti, ampak njegovo osebno držanje in vedenje v šoli in izven nje.

Zanimivo pa je tudi, kako dobri učitelji sami sodijo o vprašanju, kje je skrivna pot po kateri lahko postaneš dober učitelj.

Stavil sem to vprašanje 25 odličnim vzgojiteljem, ki sem jih spoznal v svojem življenju. Odgovori vsakega od njih so se sukali okoli nekaterih potez v osebnosti učitelja, ki naj bi bile nepogrešljive. Večina je pri tem uporabila besedo »osebnost«. Drugi so natančneje obrazložili, da bi bila ta beseda morda preširoka za ono, kar bi moral imeti vsak dober učitelj. Njegova osebnost bi namreč morala biti predvsem »iskrena« in odnosa do učenca. Eden najspodobnejših in najstarejših učiteljev, kar sem jih poznal, ki je bil nekoč tudi moj profesor, pa mi je rekel, da mora biti dober učitelj »izdelana osebnost«. Učitelj mora biti človek z vidno osebnostjo, mora biti hkrati sam dobro oblikovan v plemenitega človeka in iskren ter se mora

z živo ljubeznijo zanimati za predmet, ki ga predava.

Pojem dobrega učitelja pa je treba ločiti od pojma »priljubljenega« učitelja. Učitelj, ki išče priljubljenost, hoče ugajati učencem in pričakuje od njih pohvale in takojšnji ugled. Tak učitelj se rad laska učencem in njihovim predsodkom, ki jih dober učitelj vedno preganja. Tak učitelj rad preveč poenostavlja naravo po bistvu zapletenih stvari, neprimerno olajšuje delo, kjer bi ga ne smel, in pri tem seveda dosega manjše uspehe.

Dobro učenje pa pogosto ne prinaša takojšnje priljubljenosti. Dober učitelj mora značilno in trajno vplivati na umsko rast in plemenitenje srca mladega človeka. Tako delo pa zahteva vztrajno klesanje mladih osebnosti, neprestano popravljanje njihovih napak. Pravo nasprotje temu je seveda popustljivost in laskanje mladini, neurejeno delo v razredu, sarkazem, prizanesljivost v kritiki do samega sebe, poveljevanje lastnega dela in gojitev »ljubljenčev« v razredu. Toda razlika med učiteljem, ki hoče biti popularen, in zares dobrim učiteljem, je še težje poiskati zaradi tega, ker skoro vsak zares dober učitelj nujno po nekem času postane tudi priljubljen. Tak je bil na primer moj nekdanji učitelj zgodovine. Pred leti sem ga srečal in ko sem ga vprašal, kako bi po njegovem mnenju mlad učitelj najlaže in najhitreje postal dober učitelj, mi je postregel še s sledečimi nasveti:

- 1) Glejte vedno v obraz mladine, pred katero stojite. Pazite, kaj boste brali na njenih obrazih: odobravanje, začudenje ali morda nasprotovanje. Dobro pazite, kadar vas bodo učenci občudovali ali vam nasprotovali. Tedaj morate skoro vedno spreminiti ton.
- 2) Skušajte vzbuditi čustveno vzdušje v razredu, ki pa ne sme postati sentimentalno. Zelo težko je postaviti mejo med enim in drugim.
- 3) Potrudite se, da bo razred z vami vedno sodeloval. Če le mogoče, naj bi tri četrtine razgovora v razredu opravili dijaki.
- 4) Izogibljite se sarkazma. Mlad človek sovraži sarkazem in ni niti lepo niti primerno biti sarkastičen do mladine.
- 5) Navsezadnje pa pri vsem ne gre toliko za to, kaj delate in kaj »zaglavite, ampak za to, kako delate in kako učite mladino.

Ob vsem, kar je bilo doslej povedanega, ni šlo za lastnosti učitelja - učenjaka, ampak za preproste, dobre učitelje. In vendar mora biti tudi učitelj strokovnjak: obvladati mora svojo stroko. Poleg osebnosti je to pač najvažnejše, zaradi česar je učitelj res učitelj. Zato lahko trdimo, da

- 1) mora dober učitelj obvladati stroko, o kateri govori v šoli, in
- 2) da mora znati posredovati svoje znanje učencu.

Teško je v kratkem določiti obseg področja, ki naj bi ga učitelj v različnih strokah obvladal. Stara področja znanosti, ki jih danes predava profesor v šoli, so dobila v zadnjih stoletjih tako velik obseg, da je nemogoče, da bi sodobni učitelj razpolagal z vsesplošnim znanjem. Ni hde ne bo danes zahteval od učitelja, da bi obvladal obširna področja preko delokroga svoje stroke. Na splošno pa lahko rečemo, da je tem uspešnejše njegovo učenje, kolikor širši je ta delokrog.

Obvladati neko področje se pravi, da dobro poznaš vsa vidnejša vprašanja in zaključke svoje stroke, da znaš dvigati iz množice področnosti glavne obrise svoje znanosti in da znaš k temu povedati tudi svoje mnenje. Brez tega ni dobrega učitelja. Seveda pa poučevanje mladine ne zahteva ozko specializiranega znanja. Sodobni učitelj potrebuje predvsem nekakšne »kulturne razgledanosti«. Zgolj strokovni specialist bo težko vplival na učenca, še posebno v nižjih razredih. A tudi kasneje mora znati učitelj vedno združevati svoj poseben predmet, ki ga razlaga, s širšimi vidiki in vprašanji, ki se pojavljajo v posameznosti njegove stroke z življenjem.

In slednjič naj navedem še odgovor, ki mi ga je dal prijatelj na vprašanje, po čem spozna dobrega učitelja. Po navdušenju in nekakšni strasti za razlaganje in vzbujanje zanimanja v učenčevi duši, po kulturi, ki razpolaga s širokim znanjem in smislom za vrednote, po znanju, ki vključuje pravi smisel za kritičnost.

Prav je imel oni, ki je nekoč re-

kel, da je sad vzgoje to, kar ostane v mlademu človeku, ko pozabi vedno naučenega v šoli. Preobrazba prvotno sebičnega in egocentričnega človeškega animalističnega bitja v prosvetljeno in človečansko osebnost je veliko važnejša kot vsa usedlina dejstev ali zaključkov v posameznih predmetih.

Učitelj mladega človeka ne sme biti zato samo dober poznavalec predmetov, ki jih uči, ne sme torej biti samo dober matematik, italijanist, prirodopisec. Biti mora predvsem dober učitelj, ki zna oblikovati mladega fanta in dekle. Njegov uspeh in uspeh njegovega dela lahko merimo le po tem, koliko se mu posreči popraviti, izdelati, humanizirati in obogetiti mladega človeka, viliti mu širša stremjenja po spoznanju, odkriti mu nova obzorja, navdati ga z večjim zanimanjem za življenje in delo, dati mu delovno metodo, naučiti ga misliti, da si bo sam znal pomagati v življenju, da se bo v vsakem okolju, kamor ga bo vrglo življenje, znal dokopati do spoznanj in potegniti pravilne zaključke.

Ali naj sami pozivamo tuje na omejevanje slovenske kulturne in prosvetne dejavnosti na našem ozemlju?

Prejeli smo: Spoštovani gospod urednik!

V zadnji številki Vašega lista sem videl, da ste začeli objavljati dopise, v katerih vam čitatelji sporočajo svoje poglede na nekatera pereča vprašanja. Mislim, da je to zelo hvalevredno in zato se tudi jaz oglašam.

Razmišljal sem namreč o težavah, ki jih imamo tržaški Slovenci z iskanjem in najemanjem dvoran za naše prireditve v Trstu. Zadržne čase je obstoječemu pomanjkanju nekoliko odpomogla zavezniška dvorana v Ljudskem domu. Toda pred kratkim se je zgodilo, da je bila ta dvorana nenadoma odpovedana, in to prav za dve slovenski prireditvi. Srečno sta to bili prireditvi titovskih organizacij in morda se kdo na tihem veseli, da so jim vrgli poleno pod nogo. Vzemimo samo vrstni red dogodkov: najprej pisanje v »Katoliškem glaslu«, da titovci te dvorane ne bi smeli do-

bivati na razpolago, članek ponatisne vplilna »Vita Nuova« in nato slede odločbi dvorane za pred tem že odobrene nastope. Ali se vam ne zdi, da tu nekaj ni prav? Mislim, da bi Slovenci morali pismeno premisliti, predno začnejo sami pozivati tuje, naj omejijo slovensko kulturno dejavnost, pa naj gre pri tem za eno ali drugo barvo. Vsaka sebičnost mora v našem primeru, ko se borimo stisnjeni od vseh strani, na življenje in smrt, imeti svoje dobro premišljene meje. Kajti kar priključimo danes na glavo nasprotnika, to zna jutri točiti tudi nas!

Povrnimo se k primeru Auditorija. Če ga začno odrekati titovcem, je najbrž samo en korak do tega, da ga jutri zaradi upravičenosti in enakomernosti postopka odredijo tudi drugim Slovincem za katero koli prireditve. In potem? Kdo bo odgovarjal za posledice? Kdo si upa prevzeti nase odgovornost, da bo sam samcat izpolnil vse kulturno življenje z zadostnim številom nastopov, ki jih še vsi skupaj ne zmoremo?

Po mojem so to stvari, ki jih je vredno pretehtati. Naše račune moramo medsebojno uravnati, ne pa klicati tujece!

Vaš I. B.

Otroška maskerada SDD

Naše starše opozarjamo na tradicionalno otroško maskerado, ki jo priredi SDD tudi letos v renovljeni dvorani v Machiavelljevi ulici 22-II.

Otroška maskerada bo na zadnjo pustno nedeljo, to je 15. februarja od 15. ure dalje.

Baletna šola SDD v Trstu

Baletna šola SDD v Trstu je pričela v sredo 28. januarja.

Vpisovanje se še vedno nadaljuje v ulici Machiavelli 22-II, telefon št. 62-75.

Ukinjen gospodarski svet FLNJ

Kot poroča »Slovenski poročevalec« od 24. januarja, je bil 22. januarja ukinjen Gospodarski svet jugoslovanske vlade, čigar predsednik je bil Boris Kidrič.

Vlogo tega sveta je prevzel Državni sekretariat za posle s področja narodnega gospodarstva pod vodstvom Dušana Čalića. Ta sekretariat ima šest oddelkov za razne posle narodnega gospodarstva in predstavlja organ za izvajanje in izpolnjevanje predpisov, ki jih sprejmeta skupščina in izvršni svet. Oddelki za dohodke bo nadziral izpolnjevanje predpisov o obveznosti gospodarskih organizacij do skupnosti, nadziral bo račune in bilance, kredite in obresti, skrbel bo za zagotovitev davčnih dohodkov. Oddelki za premoženjske pravne odnose bo med drugim skrbel za pravilno izvajanje predpisov o razlastitvi. Ostali štiri oddelki imajo tudi točno določeno nalogo.

»Poročevalec« pa nič ne omenja, zakaj so zamenjali Gospodarski svet z novo ustanovo in Kidriča z Čalićem.

Revolucija žre svoje otroke

»Boljše je umreti stoje kot živeti naklehenje, je zaklical Jan Masaryk svojemu narodu malo prej kot je nekoga mrzlega marčnega jutra 1948 leta padel iz tretjega nadstropja Czerninove palače, češkoslovaškega zunanega ministrstva.

Na njegovo mesto je čakał Vladimir Clementis, slovaški komunist, ki je bil od leta 1944 Masarykov namestnik in stvarni nadzornik zunanje politike.

Stiri leta po Masarykovi smrti — dejansko so ga ubili komunisti, četudi bi resnično napravil samomor — je korakal Clementis iz smrtne celice v praškem zaporu Pankrac na vesala. Z njim so obesili devet drugih dolgoletnih zvestih služabnikov Moskve.

Nitko za nitko, kot bi tkal kak blazen tkalec, je groteskna tovarna laži in samoobdolžitev zbrala adokezeze proti tem možem. Z obsodbo Slanskega in drugih se je postajala žaloigra komunističnih justičnih umorov obnovila. Nato je prišel odmor, med katerim so zbrali novo množico žrtev, seveda pa ta odmor ni pomenil prenehanja groznih procesov. V teh dneh v resnici že poročajo o senzacionalni razpravi, ki jo pripravljajo v Moskvi proti devetim odličnim zdravnikom, seveda spet pod grotesknimi oboževanji zarote proti vodilnim možem Kremlija. In tako bomo verjetno spet pričeli procesa, na katerem bodo obtoženi zdravniki, ki so si najbrž z vso svojo sposobnostjo prizadevali rešiti zdrave in življenje obolelih komunističnih morotcev, priznavali, da so jih s svojim znanjem premišljeno spravljali v smrt.

Vse te sodbe nimajo ničesar opraviti s krivdo ali nedolžnostjo obtožencev. Sodni stroj je le del ogorodja, ki podpira sramotni oder, na katerega spravljajo premaganice iz smrtonosnega prepira z vladajočo kliko ali pa tiste, na katere zvrščajo krivdno za kak polom, ki ga ne morejo prikriti.

Mogoče bo kdo trdil, da bo svet

samo še bolj čist, če katera od teh ostudnih lutk izgine. Toda ti procesi so prav tako odurni, kot je v našem stoletju odurna teka cinična misel.

Se v juniju 1951 je Gottwald povzdigoval v nebesa Slanskega zaradi njegovih zaslug za komunizem na Češkoslovaškem. Čez nekaj mesecev je bil odstavljen in zdaj je mrtev, življenje mu je zadržila krvnikova vrva.

Padec Slanskega se je izvršil popolnoma po sovjetskem vzorcu. Odpušča iz službe je sledila dolga doba zavora, nato je prišla razprava, obtožbe samega sebe in smrt. In to je tudi pot, ki je spravila leta 1949 na vesala Laszlo Rajka, madžarskega zunanega ministra, in Trajke Kostova, namestnika bolgarskega ministrskega predsednika.

Verjetno bosta po isti poti šla tudi bivša komunistična voditelja Poljske in Rumunije, Vladislav Gomułka in Ana Pauker. Pa tudi moskovske zdravnike čaka ista pot.

In to bi bila tudi pot izključenih francoskih komunistov André Martyja in Charlesa Tillona, če bi ne živela v svobodni demokraciji.

Politični procesi predstavljajo menda edini neplačani izvoz Sovjetske zveze v »ljudske demokracije«. Za civilizirani Zahod so te sodne farse priznanji zločinov, ki jih obtoženci niso mogli zakriviti, nekaj strašnega in nepojmljivega. Čeprav žrtve same ne zaslužijo sočutja, ker so same pošiljale druge v isto usodo in so same žrtve terorizma, ki so ga same pospeševale.

Danton je na svoji poti na morišče izjavil, da je revolucije kanibalistične in da žre svoje lastne otroke. Dogodki v deželah za železno zaveso zgornjo dokazujejo resničnost teh besed.

Zanimiva prireditve V nedeljo popoldne so openski pionirji priredili v svojem prosvetnem domu znano igrice »Rdeča kapica«. Poleg te predstave so bili na sporedu še narodni plesi in nastop domačega orkestra, ki je dosledno svojemu značaju slovenski javnosti nudil predvsem italijansko pesem. Najbolj zanimiva točka vsega sporeda je bil pa nedvomno poziv zbranemu občinstvu, da bi poslali v Ameriko brzojav z zahtevo po takojšnji pomilostitvi na smrt obsojenega Rosenberga in njegove žene, češ da drugače ostanejo njihovi otroci brez staršev. Nekdo se je baje oglašil in predlagal, da bi podobni brzojav poslali še v Moskvo in zahtevali izpustitev 9 kremeljskih zdravnikov. Ni znano, kam bodo prej poslali brzojav!

TRADICIONALNA
Pustna veselica
bo na pustni torek 17. februarja ob 9. zvečer v renovljenih prostorih SDZ v ulici Machiavelli 22-II
Poskrbljeno bo za zabavo, godbo,
dobro kopljico in okusno jedačo!

Ko sem pred nekaj leti zapustil šolske klopi slovenske realne gimnazije v ulici starega lazareta z maturitetnim izpričevalom v roki, me je oče postrani pogledal in dejal: »Tako Polde, sedaj pa si čimprej poišči delo, saj smo ta leta zadosti stiskaliki Ceravno sva se s prof. B. borila na življenje in smrt s slovensko slovnico, pravopisjem in sto drugimi stvarmi, ki so menda neobhodno potrebne posebno tistim izvoljencem, ki so šele v četrtem razredu višje gimnazije dozorevali v pismene Slovence, sem se po dolgih notranjih preklanjih odločil, da poskusim svojo srečo kot reporter pri enem izmed redkih slovenskih časnikov na naši zemlji. S svojim nekdanjim profesorjem se seveda nisem prav nič posvetoval, ker sem morebitno njegovo sodbo, ali če hočete obsodbo naslutili že v naprej. Pa je že tako na tem ljubem svetu, da zleze človek včasih prav na tistega konja, s katerim je najbolj skregan.

Beseda »časnikar« mi je že od nekdaj kar preveč zapeljivo zvenela po ušesih. V mnogih filmih ameriškega izvora sem občudoval dirjačce reporterje po brzovlakih, letalih in brzoparnikih, ki preživljajo čudovite pustolovščine in zaslužijo lepe denarce. Moje reporterstvo pa me je postavilo v malo podstropno čumnatost in namesto pisalne mize sem moral zadovoljiti s podoknicco s poletnim ozračjem 40 stopinj C, pozimi pa s sto-

DOŽIVLJAJI MLADEGA REPORTERJA

kilometrskimi sunki tržaške burje, ki je ob zaprtem oknu naše izbe še vedno pritiskala z nekaj kilometri hitrosti po papirju, ki je že enkrat opravil svojo pokličeno dolžnost in mu je naš odgovorni odkazal še enkratno uporabo na drugi strani.

Tu ob tem zaokroženem oknu, ki me vedno spominja na podružnično cerkvice sv. Damijana v vipavski dolini, kamor sem včasih zahajal na počitnice, sem listal po dolgih papirnatih trakovih krtičnih odčitov in misli so mi pogostokrat — ne brez tihše maševalnosti — hitele k nekdanjemu svojemu profesorju, ki morda prav v tem trenutku popravlja slovenske naloge. Prav mu bodi! Ob tem oknu sem torej sanjarił o brzovlakih, letalih in parnikih in prav nič drugače se mi ni dogajalo z »lepimi denarci«. Plača je znašala namreč točno 0,00. Očetovi želji pa sem vsekar ustrelel, saj sem si poiskal delo — in ta moj zagovor je pri nas doma tako že znan, da ga verjetno znajo na izust vsi številni vrabci, ki obiskujejo našo Astro.

Tako približno se mi je dogajalo nekaj mesecev. Moj reporterski poklic ni bil niti »senzacionalen«, še manj pa dobičkanosen. Edina prednost, ki me je postavljala pred ostale smrtnike v Trstu, je bila pač

v tem, da sem nekatero novice zvedel nekaj ur prej, kakor ostali radovedni svet, saj sem prebral korekturo. Ko sem se v petkih vračal z openskim tramvajem domov in smo srečno prekorakili jezikovni blok v Romaniji, so iz žepov privrele na dan nove, sveže »Demokracije« in v takih trenutkih me je vedno obšlo posebno zadostje, da sem duševno hrano, s katero se v tem hipu mastijo slovenski Openci, že premedel do zadnje vrstice.

Nekega dne pa me je nenadoma in precej slovesno pobaral naš »odgovornik«, če bi prevzel važno reportažno dolžnost. Te ponudbe sem se tako razveselil, da bi kmalu našo čumnatost pripravil ob vsej ometi nizkega stropa. V mislih sem se že videl nekje v Parizu, Rimu ali Londonu, ker so prav v teh treh mednarodnih kuhinjah takrat pekli posebne kolače mednarodne politike. Na žalost pa ni bilo drugega, kakor množični »miting« tržaških delovnih množic v »Domu pristaniških delavcev«. Okrog 25 vrstice bomo o tem priločili, mi je zagotavljala odgovorni. Naj bo že tako ali tako, to je vendarle moja prva reportaža. Od ometa sem si doma izposodil tisto obleko, v katero se moj oče spravi, kadar obrača zemljo na vrtu. Vsekakor je njen roj-

stni list znatno starejši od mojega in hlače kakor tudi jopla sta ena sama zelo živo pisana kronika očetovih borb z zemljo, gnojem, vremenskiimi spremembami in z deskami, v katerih še tičijo zarjaveli žebli. Na tej obleki so neizbrisani znaki trgovatve in mastenja grozja, pretakanja mošta in vina, vlaganja tropinske repe tolikih in tolikih let. Živo rdečo kravato mi je posodil sošolec, ki je bil svoječasno aktivist obeh rdečih goročnejev na Svobodnem tržaškem ozemlju in je danes že v političnem pokojju.

S čisto novim zvezkom, z izposojenim nalivnim peresom in z dve stesilnici v žepu ter v obleki tipičnega pristaniškega delavca sončnega neapeljskega juga sem se srečno zmuznil v prostorno dvorano. V dvorani se je preival do mene buržujsko oblečen gospodek s kratko pristriženo brado, kakršno je nosil pokojni Italo Balbo in me pobaral: »Če si prinesel podpise za mir, jih kar meni izroči in izgini!« — »Ne,« sem vljudno odgovoril in dodal: »Zastopam tednik »Demokracija.« Eleganten oblečeni gospodek in gospe okrog mene so se mi pomilovalno posmihali, končno pa so mi le ponudili sedež. Potem so zborovalci na dolgo in široko vpili, poskrali, pri vsem tem pa tako sovražno gledali nekam v prazno, da

me je postalo kar strah in o zadevi nisem imel časa napisati niti ene same besede.

Drugi dan sem si kupil »L'Unita« in tu ob napol okroglem oknu naše podstrešne čumnatosti z velikim začudenjem šele prav doumel, kaj se pravi biti reporter. Vse, kar sem prebral po »L'Unita«, mi je bilo novo. Mislim, da bi tu odpovedal tudi moj dobi profesor slovensčine. Kljub vsemu sem sedel pri pisalnem stroju polne tri ure. Ko sem poročilo tretjič prepisal, je vstopil »odgovornik«. Poročilo je čital z vso resnostjo, nato pa je privilekel na dan rdeče pisalo in dve tretjini mojega izdelka prečrtal. Potem pa mi je dejal: »No pisanje vam gre že kar dobro izpod rok, sedaj se morate še naučiti »rtanja!«

Moje reporterstvo se je še v istem letu še enkrat ponovilo. »Demokracija« bi moral zastopati na družabnem plesu »Slovenskega dobrodelnega društva«. Tolklo sem že slišal o družabnih plesih saj sta o tem na veliko poročala tako »Primorski dnevnik« kakor tudi »Delo«, pa tudi italijanski tisk je svoječasno posvetil veliko pozornost družabnim plesom Slovencev. Dobri prijatelji so mi govorili, da je za tak ples neobhodno potreben smoking. Z vso vnemo sem se vr-

gel na iskanje tega čarobnega »oblačila«. Moj oče pozna nekaj nakarjev, ki so od časa do časa zaposleni na Lloydovih parnikih, ja se je zato trudil, da bi nekje iztaknil oblačilo, ki me je že od nekdaj skrbelo njegova posest. Končno se me je usmilil starejši profesor. Njegov smoking je seveda imel tudi precej starejši kristni list od mojega osebnega. Ko sem se ogledoval v zrcalu, se mi je zdelo, ko da se pripravljam na pustno maskerado. Moja mama, ki se na take stvari pozna, me je končno le pregovorila, da sem se »družabno« oklešnal pokazal v plesni dvorani Modugno.

Kakšno strašno razočaranje. Nobenih smokingov, pač pa same čisto navadne promenade obleke. Kr! mi je zalivala obličje in najrajši bi se pogreznil skozi gladke parkete. Zgolj zavest dolžnosti me je oklepala, da nisem zbežal. Niti en sam trenutek nisem mogel pozabiti na smoking, ki sem ga preklinjal, in z njim vse moje dobrotiljive svetovalce. Ko sem se končno le odločil, da zaplešem z neko znanko, ki me je že nekaj časa bezgala tam okrog srca, je od glasnega omizja kakor v zboru zadonelo naravnost v moj osmoknjen hrbet: »Natakar se en liter tokajca! Obenem me je trda roka udarila po rami, z drugo roko pa mi je neznanec molel pod nos prazno steklenico.

Vidka, ki sem jo še držal za kormolec, se mi je zakrohotala in moja druga reportaža je bila končana.

VESTI s TRŽAŠKEGA

Dialektika KP in njeni križi

Marija Bernetič, po potrebi tudi Marinka, je v resnici prožna ženska. Dokler je tja do 1. 1948 še papcala Titovo ministvo in obilne prikuhe na lahko pridobljene narodne imovine slovenskih kmetov, trgovcev, obrtnikov in ostalih vrčnih Slovencev, je neprestano prepevala slavo Titu in njegovim pomagačem. Ko pa je kotel nagrabljenega plena pričel kopneti, jo je potegnila na stran večine — po priljubljenem pregovoru poklicnih revolucionarjev: »Kjer se pojavi manjšina, jo moraš dosledno ubrati k številnejšim bajonetom!«

In tako je že nekaj let sem Marije Bernetič glavni stebel tržaške KP pod varno streho dežnika KPI. Pod tem dežnikom vedrjo seveda tudi nekateri drugi krušni dojenčki, ki so se z njo vred mastili na slovenskih dojkah revolucionarnih »pridobitev«. Tu pod krvavodrednim dežnikom se je Marinka zamislila v preteklost jugoslovanske komunistične revolucije, ki ji je stregla z vsem navdušenjem in gorečnostjo rdeče tercijalke.

Pomislite samo: Nova Titova ustava »tepta najosnovnejše pravice in svobode, kot so svoboda govora, mišljenja, tiska, združevanja; svoboda do dela in izobrazbe, socialnega skrbstva in zdravstvene zaščite«. Teh ugotovitev ni napisal morda zahodni demokratični tisk, ki so mu te reshice osnovni temelji demokratičnega gledanja na svet, pač pa jih je v zadnji številki »Dela« priobčila komunistka Marija Bernetič.

Po nepogrešljivi komunistični dialektiki je Marija Bernetič nič več in nič manj kot Marija Magdalena komunistske verizpovedi. Dokaz!

»Rad bi vam povedal še eno zgodbo. Imel sem prijatelja, ki se je takrat izkazal kot kar dober prijatelj... Nekoga dne me je med razgovorom spravil v nemalo zadržko, ko mi je dejal: »Seveda, nam ni lahko pridobivati ljudi za naše poglede na svet, kajti mi trkamo na idealistično stran v človeku, medtem ko se vi obračate na človeško sebičnost. Mi govorimo človeku, naj ne dela zase. Mi se sklicujemo na višje vrednote v njemu. Mi mu zatrujemo, da mora biti njegov edini ponos, ponos na skupnost, na celoto, kateri pripada... Vi pa govorite: Človek lahko počenja, kar hoče, posameznik naj uživa neomejeno prostost. Vi se sklicujete torej na sebičnost v človeku...!«

Mož, ki je pred kratkim pripovedoval to zgodbo, je predsednik Združenih držav, general Eisenhower, in njegov »kar dober prijatelj«, general Zukov.

Po vsem tem je Marija Bernetič na poti popolnega odklona od partijske linije. Če namreč Marija Bernetič zmerja svojega nekdanjega krušnega očeta Tita, da »tepta

najosnovnejše pravice in svobode...«, potem zagovarja obenem tisto, kar je general Zukov očital zahodni demokraciji, torej je Marinka v dolarski službi in amen. Morski psi ne kažejo prav nobenih predsodkov do mesa lastnega rodu; volkovi se v sili prav nič ne obotavljajo zagrabiti in pogoltniti drug drugega.

Taki prizori so ostudni, ne vzbujajo pa pri najboljši volji prav nobenega sočutja. Stalinov likvidacijski stroj požira dan in noč nove žrtve. Pri tem padajo pod sekiro tudi premoški poklicni krvniki maševalnega režima. Ti Stalinovi postopki so pač plod železne logike banditskih zakonov. Nobena organizacija ne zahteva večje discipline. Kdor pripada komunistični družbi, ima na razpolago samo dve možnosti: ali si reši glavo in se s tem s strahotnimi posledicami čedalje globlje zamotava v omrežja krivde ali pa se odkloni od linije in se tako sam izroči lastnim krvnikom in iztrebiteljem. Kdor si hoče rešiti glavo, se mora temeljito

opremiti z brutalnostjo, netenkovestnostjo in zblojenimi strastmi za slepo pokorščino. Res precej čudna mešanica človeških lastnosti! Le malo je takih, ki ustrezajo tem pogojem, posebno še na območjih izvenazijskega prostora. Kdor pa teh pogojev ne izpolnjuje, si s tem podpiše svojo lastno smrtno obsodbo.

Philip Doel-Baker, nekdanji minister britanske laburistične stranke, je izračunal, da so od enajstih najvidnejših komunistov, ki so 1. 1948 podpisali resolucijo Kominforma proti Titovi Jugoslaviji, že sedem usmrtili. K tej ugotovitvi pripominja bivši minister, da je verjetno bolj pametno upirati se Kremlju, kakor pa mu služiti. In res bo tako.

Ce bi na Svobodnem tržaškem ozemlju vladała Komunistična partija, bi imeli pred seboj zanimiv proces po vzgledih Prage, Budimpešte, Sofije, Bukarešte, Varšave, Tirane in Moskve. Tako pa ne bo nič! Se Marinka Bernetič je tega lahko vesela...

Javna dela v nabrežinski občini

V zadnjem času mnogo govorijo v naši občini o raznih javnih ali zimskih delih, ki so ali ki bi morali biti v teku. Ker nam ta zadeva ni bila povsem jasna, smo se pri občinski upravi informirali, kjer smo prejeli sledeča pojasnila.

Ze na eni zadnjih sej občinskega sveta je odbor predložil program zimskih del, ki naj bi ga po možnosti izvedli še to zimo. Celokupen znesek za vsa ta dela je bil predvidevan na dva milijona in pol milijonov lir. Največ sredstev je dodeljenih za popravo in ureditev poti po raznih vaseh naše občine, a za Nabrežino je določenih 5,8 milijonov za ureditev trga pred postajo na Križišču in 8 milijonov za ureditev športnega igrišča.

Medtem ko je delo za ureditev športnega igrišča v teku, in to tudi na posebno poročilo ZVU, kar bo nedvomno v korist vsem mladinskim organizacijam v občini, del za ureditev trga pred postajo na Križišču niso začeli, niti jih ne mislijo začeti vse dotlej, dokler ne bodo vsa druga dela, ki so predvidena v letošnjem programu, končana.

Zgrešena je misel, da bi namesto tega dela izvršili ureditev poti iz Sesljana v Slivno. To pa zaradi tega, ker slična dela, ki predvidevajo razširitev in novo ureditev neke ceste, ne spadajo v program zimskih del, pač pa je treba ta dela izvršiti v okviru fondov ZVU za cestno omrežje. Enak primer je v Praprotnu, kjer so se prebivalci o-

brnili s prošnjo naravnost do generala Wintertona, češ da jim obč. uprava ne mara urediti poti po vasi. Komisija, ki je prišla v ta namen v Praprot, je dognala, da nadaljevanje poti Sempolaj-Praprot skozi vas proti Trnovci ne spada v okvir zimskih del. Kljub temu so tej poti priznali nujnost ter je ZVU zaenkrat odobrila, naj razširijo tisti del poti, ki vodi iz doljine v gornjo vas pri hiši g. Kanteta. Ker so glede tega dosegli sporazum med lastnikom zemljišča, v katerega škodo bodo cesto razširili, se bodo ta dela že ta teden pričela.

Obč. uprava je dosedaj s pičilim številom delovne moči, ki jo ima na razpolago, uredila poti v Slivnem in Vižovljah, z delom pa nadaljuje v Medjevasi, medtem ko v Mavhinjah urejujejo prostor okrog novega šolskega vrta. Čaka še na delo poprava poti iz Sesljana k morju, stopnice v kopalnici v Devinu, ureditev poti in kanalizacije v stari vasi v Nabrežini, poprava poti v Cerovljah, Prečniku, Sempolaju in Trnovci. V Stivanu čaka na delo tudi ureditev napajalnice in ureditev poti pred gornjo cerkvi.

Vsa ta dela bi v tej zimi z lahkoto izvršili, če bi bila vsa delovna moč našega »Selada« občini na razpolago. Toda pomisliti moramo, da je od 80 delovnih moči, ki jih šteje naš »Selad«, več kot dve tretjini zaposlenih s klesarskim delom za tržaški »Selad«, za katerega morajo dnevno pripravljati po več kamionov raznega izdelanega kamna.

Obč. uprava se trudi na vse načine, da bi dobila zase čimveč delovnih moči na razpolago, toda zaenkrat to ni mogoče. Čim bodo v Trstu rabili manj kamna, se bo stanje v korist naših del izboljšalo.

Drugi problem, ki zelo teži našo občinsko upravo, je škoda, ki jo napravijo zavezniški tanki našemu cestnemu omrežju. Posebno trpe tu vse vasi od Mavhinj do Trnovce. V Mavhinjah je bila cesta po vasi skoraj uničena, saj so tanki po ovinkih napravili skoro do meter globoke jarko. Ovinek pri Terčonu v Mavhinjah so lansko po-

BORŠT

Tudi Boršt je imel svojo nedeljsko prireditev. Šolske sestre, ki so v tako težkem ozračju začele s svojim delom med našo mladino, so ta dan prvič nekam svobodneje zadihale. V njihovo malo dvoranco so se v nedeljo popoldne zatekli ne le vaščani vseh barv in prepričani, ampak celo iz okoliških vasi, kolikor je pač prostor dopuščal. Vsi so z velikim veseljem sledili veseloigr »Zgubljeni raj« in navdušeni ploskali domačim igralcam, posebno g. g. Dragile Hrčarovi, ki se je tako življava v vlogo »Marjana«, da je bilo čuffti, da je prav ona sama posebljena Marjana.

Nastop domačega zbora »Slovenca« je prireditev še bolj poživljal. Ta nastop nekaterim ni šel v račun in so hoteli s prevoro odtegniti članu pevskega zbora na neko predavanje ali pogovor — z neko tovaršico. Toda našega kmeta ni več tako lahko imeti za norca! Kraj sestanka je bil preneumno zbran, da bi kdo nasledil. Na sestanku k. znane mu kominformistu ni nihče odšel. Vsi so raje šli v dvoranco k šolskim sestram.

Tržaško sočustvovanje z nizozemskimi poplavljenici

Na ponedeljski seji tržaškega mestnega odbora je župan Bartoli izrekel besede sočustvovanja z žrtvami strašnega neurja v severni Evropi, zlasti na Holandskem. Odbor je nato poslal holandskemu poslanstvu v Rim sožalno brzojavko.

Gen. Winterton v Londonu

Generalmajor sir John Winterton, poveljnik anglo-ameriškega področja Svobodnega tržaškega ozemlja, je 29. januarja v severni Britaniji na običajno posvetovanje z vojnim ministrom. Spotoma se je področni poveljnik ustavil v Parizu, kjer je imel razgovor z vrhovnim poveljnikom obojestranskih sil Atlantske zveze, generalom Ridgwayem.

Sporočilo nabrežinske občine

Zupan ali njegov zastopnik bo vsak četrtek od 10. do 12. ure v prostorih zdravniškega ambulancia v Devinu, kjer bodo prebivalci Devina in okoliških vasi imeli priliko sporočiti mu vse njihove želje in potrebe.

letje uredili in tlakovali z granitnimi kockami, drugi ovinek je pa zdaj v delu, a zaradi mraza ne morejo dela nadaljevati. Občinski tehnični urad proučuje zdaj načrt, kako bi uredili prehode tankom preko naših poti, da bi povzročili čim manj škode. Upati je, da bo ZVU in vojaško poveljstvo sprejelo in odobrilo ta načrt.

Obč. uprava se trudi, da bi v čim večji meri ugodila željam in potrebam vseh naših občinarjev, a ti slednji se morajo tudi zavedati, s kolikimi težkočami in ovirami se mora uprava boriti.

OTVORITEV naših prenovljenih prostorov

V soboto 31. januarja je bila otvoritev prenovljenih prostorov naših demokratičnih organizacij v Machiavellijevi ulici 22-II.

Otvoritev je bila združena s prigriznim družabnim večerom pri pokrikih mizah.

Udeleženci so se prav prijetno počutili v lepo in okusno prenovljenih prostorih. Posebej je treba omeniti dvorano, ki je zdaj s svojo okusno opremo prav primerna za razne družabne prireditve.

Večer je potekel v vselem razpoloženju. Skupina umetnikov »Miniaturnega teatra« je navzoče zabavala s petjem slovenskih narodnih pesmi, z baletnimi točkami in posrečenimi skeči. Nastopil je tudi mladi harmonikaš Marino Mahne.

Otvoritev se so med drugimi udeležili predsednik SDZ dr. J. Agneletto, predsednik SPM in ravnatelj njene glasbene šole, prof. K. Sancin, in predsednik SDD dr. R. Mare.

MAVHINJE

V slovensko šolsko poslopje se je v decembru naselila še italijanska šola, ki šteje nič manj in nič več kot 6 učencev! Za to ogromno število so šolsko poslopje kratko in malo razdelili na dvoje, in sicer tako, da ima 6 otrok italijanske šole spodnje prostore, 33 otrok slovenske šole pa isto število zgornjih prostorov. Zda pa celo govore, da bi si Slovenci poskrbeli druge prostore in pustili to šolo šestim učencem italijanske šole. Vsa stvar postaja precej podobna basni o ježu in listici!

BAZOVICA

Tudi v naši vasi smo imeli to pustno nedeljo veselo prireditev. Prof. Peterlin je s svojo igralsko skupino uprizoril navdse lepo uspele igr »Cvrček za pečjo«. Občinstvo je bilo nad izvajanjem navdušeno in bi želelo le večje dvorane za podobne prireditve, ko prihlijo v Bazovico ne le domačini in sosedji, ampak celo Tržičani.

DAROVIL: V počastitev spomina pok. trgovca Josipa Preloga so darovali za SDD v Trstu: F. Primc 2.000 lir, N. Furlan 1.000 lir, I. Jančar 1.000 lir, A. Gasperšič 1.000 lir, M. Berger 1.000 lir, I. Jogan 500 lir, A. Zega 1.000 lir, M. Flajban 1.000 lir, F. Janežič 500 lir, A. Meden 500 lir, F. Batista 500 lir, A. Fringueli 500 lir, J. Palazzo 500 lir, D. Gombáč 500 lir, A. Magajna 500 lir, R. Guštinčič 500 lir in I. Tomažič 2.000 lir. Lepa hvala!

Milie in STO

Objem demokristjanov in kominformistov

Na dnevnem redu nedeljske seje občinskega sveta v Miljah je bila kot glavna točka razprava o tržaškem vprašanju.

Pred sejo je bil sestanek združenih irendentnih skupin, katerim so se pridružili — zares značilno! — tudi kominformisti. Na tem sestanku so se menili o možnosti sestave enotne resolucije.

Na seji obč. sveta so se nato iste skupine zedinile glede kominformističnega predloga, da je treba zediniti obe coni STO-ja, češ da je STO nedeljiva celota. Nato so kominformisti predlagali sprejem sklepa za enotno upravo obeh con STO-ja pod zasedbo neke velesile. Za ta predlog so glasovali kominformisti, demokristjani, socialdemokrati in republikanci. Socialisti pa so predlagali upravo kakšne nevtralne države in plebsicita; pri glasovanju o tem predlogu pa so ostali v manjšini.

Slovenski zastopnik Vatovec je glasoval proti resoluciji.

Obč. svetnik Vatovec je nato predlagal, naj obč. svet sprejme sklep o potrebi ustanovitve slovenskega otroškega vrta v Zavljah. Združeni irendentisti in kominformisti so se nato začeli na vse načine izgovarjati, da niso proti slovenskemu otroškemu vrtu, da pa ni sredstev, da morejo Slovenci posejati italijanske vrte, v katerih bodo imeli iste pravice kot Italijani, da bi področno predsedstvo tak predlog zavrnilo, itd., nakar so prav tako združeni zavrnili Vatovecove predlog.

Vrta vrani oči pač ne izkljuje!

Seja obč. sveta na Repentabru

V soboto popoldne je bila v občinski hiši na Colu zaključna seja jesenskega občinskega sveta. Razen sprejema predloga za nabavo občinskega traktorja 25KS so bile vse ostale točke dnevnega reda bolj notranjega značaja ali pa niso bile dokončno sprejete. Tako n. p.

AK »JADRAN« vabi na PUSTNO ZABAVO S PESTRIM SPOREDOM ki bo 12. februarja 1953 v veliki dvorani v središču Trsta. — Začetek ob 21. uri. Dvorana zakurjena. — Vstopnina: dame 400 — gospodje 500 lir.

MINIATURNI TEATER v Nabrežini

Vsem Nabrežincem in okoličanom je še v lepem spominu prvi decembrski nastop »Miniaturnega teatra« — Modre ptice, ki je v naše domače izvajanje vnesel precej veselega razpoloženja in vedrega humorja.

Zato smo prepričani, da bo tudi drugi nastop »Miniaturnega teatra«, ki bo na zadnje pustno nedeljo, to je 15. februarja ob 16. uri v nabrežinski kinodvorani, žel prav takšen uspeh kot prvi.

Skupina umetnikov »Miniaturnega teatra« nastopi s popolnoma novim sporedom.

Zato v nedeljo 15. februarja popoldne vsi v Nabrežino na predstavo »Miniaturnega teatra«!

Od morja do Triglava

Pred kratkim je v Trstu izšla zanimiva narodopisna knjiga z naslovom *Od morja do Triglava*. Pisatelj prof. dr. Metod Turnšek nam v njej nakazuje pravo panoramo slovenskih ljudskih običajev od Istre preko Tržaškega in Goriskega do Benečije. Knjigo v veliki osmerki s 112 st. besedila krasi 24 str. lepih starinskih ilustracij ter 4 umetniške priloge primorskih slikarjev A. Sirka, A. Cernigoja, L. Spacala in B. Groma.

S to knjigo nam je prikazano slovensko ljudsko izročilo, živahna duhovna in tvarna tvornost slovenskega primorskega ljudstva, dokaz visoke ljudske kulturne ravni, ki je docela vzporedna z osrednjo, matično slovensko domovino. Knjiga je dragocena pridobitev za narodopisno spoznavanje obrobnih slovenskih dežel in bo nepogrešljiva v sleherni družinski knjižnici. Knjigo dobite po knjigarnah v Trstu in Gorici.

URARNA UL. ROMA 19 ZLATARNA VELIKA IZBIRA. PO ZARES KONKURENCNIH CENAH! LASTNA DELAVNICA. KUPIM IN ZAMENJAM ZLATO, SREBRNO IN DRAGULJE.

ni bila rešena zadeva uživanja juzerskih zemljišč, katero zahtevajo prebivalci Fernetičev, kakor tudi ni bila dokončno sklenjena pogodba repentaborske občine z Lovsko zvezo iz Trsta, ki ponuja zvišanje najemnine za lovišča (10.000 lir), a zahteva, da bo pogodba veljala do leta 1956.

Imenovali so Jožeta Bizjaka za občinskega zastopnika v konzorciju za pobiranje trošarine.

Rezvelseljivo novico je povedal župan, ki je sporočil, da so v celoti odobrili kredit za gradnjo javnega kopalnišča v Velikem Repnu, in da bodo verjetno kmalu začeli popravljati cesto iz Vel. Repna do Opčin.

IZ ŠEMPOLAJA

Dela za našo šolo v Sempolaju so bila oddana na dražbo že prve dni januarja. Za to se je osebno zavzel načelnik Oddelka za javna kopalnišča v Velikem Repnu, in da bodo verjetno kmalu začeli popravljati cesto iz Vel. Repna do Opčin.

Smrtna kosa

V soboto 23. januarja smo pokopali na Opčinah staro Ferlatovo mater. Odsila je v večnost točno en mesec za svojim možem, g. Ferlatom. Udeležba pri pogrebu je bila lepa, kar priča, da so domačini spoštovali in cenili to družino, ki je zlasti v zadnjih vojnih letih veliko trpela in žrtvovala zlasti za cerkev in duhovnike. Pogreb je bil sicer lep, a vsi smo pričakovali, da bo še lepši, ob pomembnejši udeležbi še kakega duhovnika.

V ponedeljek 26. januarja smo pokopali v Borštu Antona Paroveca, ki je umrl po dolgem bolehanju. Zapustil je pet odraslih otrok, katerim je dal v svojem življenju dober nauk in dober zgled. Bil je priden kmet in priljubljen mož, katerega so spoštovali vsi vaščani, kot so dokazali tudi na pogrebu, katerega so se udeležili polnoštevno.

Naj počiva v miru v domači zemlji! Sorodnikom iskreno sožalje.

KNJIGE

Uprava lista ima na prodaj naslednje knjige: Vinko Belič ič: »Slovenska lirski pesema«, cena 350 lir, za študente 300 lir.

France Prešeren: »Krst pri Savici«, cena 250 lir.

Dimitrij Jeruc: »Večerne pesmi«, zbirka, cena 400 lir.

Ferry Bukvič: »Brezdomcia«, roman, cena 800 lir, za študente 600 lir.

Ivan Jontez: »Jutro brez sonca«, roman, cena 800 lir.

Bogomir Cokelj: »Zgodovinski razvoj Trsta«, brošura, cena 60 lir.

Ivan Ahejin: »Ob jubileju«, cena 350 lir.

Odgovorni urednik: dr. Janko Ješ

Tiska: tiskarna »Adria«, d. d. v Trstu

ZDRAVNIK

Dr. FRANJO DELAK

v TRSTU

sprejema od 15.-17. ure v ulici Commerciale št. 10-II

Pokličite tel. št. 31813

Stanovanje: Strada di Fiume 20/III

ZOBOZDRAVNIK

Dr. STANISLAV PAVLICA

sprejema od 9-12 in od 17-19

TRST, VIA COMMERCIALE

10-II., TEL. 31-813

Mizarji kmetovalci podjetniki

Deske smrekove, macesnove in trdih lesov, trame in parkete nudi najugodnejše

CALEA

TEL. 90441 TRST

Viale Sonnino, 24

Sprejem na čast novega ravnatelja radijske ustanove

Pretekli teden je prispele iz Združenih držav v Trst novi ravnatelj Tržaške radijske ustanove, g. Rowald Rim.

Novi ravnatelj, ki bo skupno z britanskim majorjem g. M. W. Harrisonom upravljal obe tržaški radijski postaji, je po rodu iz Bukovine, govori perfektno italijanski jezik in razume ter deloma obvlada tudi slovenščino. Poleg tega zna še celo vrsto jezikov: nemško, ukrajinsko, rusko itd. ter se bo zaradi tega kaj hitro in lahko izpo-

dal Daniel Herget, njegov pomočnik - referent za kulturne stike, in ravnatelj Zavezniške čitalnice g. Hamilton Mathes ter seveda sam g. Rim so s svojo ljubezljivo besedo in pozornostjo do vseh gostov pripomogli, da je sprejem v vsakem pogledu uspel in s tem dosegel svoj namen.

Trinajsta plača upokojencem

Javljajo, da bodo prejeli trinajsti mesec plače tudi vsi državni civilni in vojaški upokojenci.

Prvo izplačilo prejmejo prihodnji december s potekom od 1. julija t. l. Od tega časa bodo isti upokojenci deležni tudi zdravniške in lekarniške pomoči.

Izključeni pa so vojni upokojenci in upokojenci krajevnih in drugih državnih organizmov.

Semenski krompir

Kmečka zveza v Trstu, ki je v rokah titovskih komunistov, ponuja našim kmetom semenski krompir po 70 lir kg. Cena je sicer višja, a bi še šlo, ko bi bil res kak poseben semenski krompir. Toda, kot smo izvedeli, bi n. p. v Mačkovi in sosednje vasi pripeljali »semenske krompir iz Plavij, v to vas, ki je oddaljena komaj strelja, bi pa peljali prav tak semenski krompir iz prejšnjih vasi. Ta zamena z »nesebičnimi« posredovanjem Kmečke zveze pa res ne velja.

Sprejemu, čigar namen je bil omogočiti novemu ravnatelju prvi stik s tržaškimi kulturnimi delavci, so poleg zavezniških funkcionarjev in osebnosti iz italijanskega kulturnega življenja prisostvovali tudi številni Slovenci, med njimi prof. Karlo Sancin za Slovensko prosvetno matico, ravnatelj dr. Anton Kacin, šolski inšpektor g. Benčič itd. G. Dunhamu, kateremu sta pri tem pomagala gospo-